
Søker

Institusjonsopplysninger

Institusjonsnavn	Deichman
Institusjonens e-postadresse	bjerke@deichman.no
Postadresse	Postboks 8924, St. Olavs plass
Postnummer	0130
Poststed	Oslo

Institusjonens leder

Fornavn	Knut
Etternavn	Skansen
Telefon	93 445 691
E-post	knut.skansen@deichman.no

Er institusjonens leder kontaktperson for
prosjektet? Nei

Kontaktperson

Fornavn	Ranveig Stende
Etternavn	Johnsen
Telefon	41 611 788
E-post	ranveig.johnsen@deichman.no

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype

Innsatsområder

Innsatsområder

- Nye samarbeidsformer
- FNs bærekraftsmål og bibliotek

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel

Demo Deichman - bibliotekets sandkasse!

Mål

Deichman bibliotek ønsker å utvikle en strukturert arbeidsmodell for utvikling og testing av nye bibliotek, bibliotekkonsepter og bibliotektenester; et metodeverk som benytter etableringer av nye Demo-bibliotek til å utvikle tilbud og nye arbeidsformer for fremtiden. Deichman ønsker gjennom prosjektet å knesette standarder for hvordan prototyping og pilotering skal rigges for disse midlertidige «forpostene» - for så å kunne rulle ut nyvinninger i hele Oslos folkebibliotek. Målet er å gjøre Deichman rustet for å møte morgendagens trender, utfordringer og muligheter, med et levende metodeverk som vil kunne ha overføringsverdi til hele bibliotek-Norge.

Prosjektbeskrivelse

Prosjektbeskrivelse:

Prosjekts mål er å utvikle et presist og målrettet metodeverk for utvikling i Deichman - med overføringsverdi for hele bibliotek-Norge. Brukermedvirkning og nye samarbeidsformer (med bydel, frivillighet, næringsliv, academia og bibliotekbransjen) vil være sentrale faktorer i metodeutviklingen. For å sikre metodens kvalitet vil det være essensielt å teste og pilotere den i en reell fullskala situasjon. Første case vil være knyttet til det fremtidige Demo Økern, understøttet av det eksisterende Demo-biblioteket på Linderud, og det etablerte biblioteket på Bjerke. Slik muliggjøres grundige undersøkelser parallelt i ulike operative testmiljøer med ulike profiler, i samme bydel, men med ulik demografi og publikumsbehov.

Bibliotekbransjen vil stå overfor store endringer i relativt nær fremtid. Et nytt metodeverk for innovasjon og utvikling må være forankret i dagens virkelighetsbilde, fremtidens trender, samt nye utfordringer og muligheter. De viktigste drivere i prosjektet vil være:

A. Deichmans langsiktige strategi, FNs bærekraftsmål, Bibliotekplan for Oslo kommune - særlig mål 3, (vedlegg 1-4) og Utvidet nasjonal bibliotekstrategi (særlig mål om samarbeid og utvikling).

- B. Potensialet (og avgrensingene) i demoens beliggenhet, størrelse, varighet mv.
- C. Undersøkelse av potensielle utbedringer av Deichmans interne arbeidsflyt, (kompetanse- og kapasitetsforvaltning mv.)
- D. Samfunnmessige og sosiologiske endringer i tiden, mediebruk, demokratisk deltagelse, megatrender (<https://cifs.dk/>) mv. Oslo-trender (vedlegg 5) og Strategisk plan for Hovinbyen er viktige underlagsdokument. (<https://www.oslo.kommune.no/slik-bygger-vi-oslo/hovinbyen/#gref>)
- E. Muligheter til bedre tjenester og effektiv drift knyttet til ny teknologi.

Hva er Demo?

Deichman har i dag fire tilbud med status som Demo-bibliotek. I hovedsak har disse bibliotekene til felles at de mangler enkelte elementer for å kunne regnes som fullverdige tjenestetilbud, og at de er midlertidige. Når Bibliotekmeldingen legger opp til opprettelse av flere nye Demo-bibliotek, blir behovet for et metodeverk for testing av nye konsepter, tjenester og tilbud tydeliggjort. Deichman har lenge arbeidet med utvikling, men vi mangler et styrende metodeverk for å kunne jobbe frem større, strategisk målrettede, og innovative løsninger.

Utvikling av metodeverk:

Metodeverket prosjektet skal resultere i vil overordnet sett være en milepælsplan strukturert rundt en fasedelt prosess, som har ulike trinn med variert kompetansesammensetning og arbeidsflyt. Verktøyet skal kunne benyttes til utvikling av nye demoer og biblioteker i fremtiden, og vil derfor måtte kunne justeres etter lokale utgangspunkt som romlighet, varighet og finansiering - og ha innebygde mekanismer for å skalere den enkelte demos utviklingsambisjon og hvilken kompetanse som settes i prosjektet på hvilket tidspunkt. Selve milepælene vil antagelig stå i overgangen mellom iterasjonene, der prosjektets styringsgruppe tar beslutninger nødvendig for å få prosjektet over i neste fase. Fasene vil sannsynligvis følge en relativt tradisjonell prosjektmal med problemspesifikasjon, hypotese, utvikling av konsept, testing i flere iterasjoner, operativ prøvedrift, konklusjoner og anbefalinger til videre utrulling. Gitt demoens begrensede forpliktelser til fullverdig bibliotektilbud muliggjøres en leken og åpen utprøving i testingen - og dermed også et uttak i mer innovative løsninger enn hva som ellers ville være mulig (se vedlegg 7).

Dette skal vi gjøre:

Det er viktig å presisere at vi ikke søker midler til å finansiere nye Demoer. Prosjektets mål er å utvikle en «kokebok» for utvikling av nye demoer og filialer; en prinsipiell rigg. Prosjektet skal identifisere kompetansebehov og legge til rette for arbeidsflyt i en sandkasse hvor utvikling kan finne sted. Prosjektet vil definere en gruppe med internt frigjort kompetanse, eksterne konsulenter, samt rådgivere i et nettverk av samarbeidspartnere som vil arbeide i overlappende faser. Prosjektet etablerer en tydelig beslutningsprosess for hvilke utvalgte drivere som skal legges til grunn for den enkelte demo (ref. pkt. A-E over). Det antas at metodeverk i høy grad vil påvirkes av våre erfaringer innen behovskartlegging og andre prosjektmodeller og verktøy innen tjenestededesign-feltet.

Prosjektets hovedinnsats vil være å teste metoden og beslutningsprosessen i en operativ sandkasse på bibliotekene i bydel Bjerke. Evaluering og justering av modellen skal også ligge innenfor prosjektperioden, samt utarbeidelse av materiale for formidling av innsikter, erfaringer, og anbefalt metode til bruk i kompetanseoverføring.

Prosjektet vil rapportere til direktør for lokalbibliotek, men praktisk utprøving vil legges til Deichman Bjerke. For å kunne utvikle reell innovasjon innen tjenester, samarbeidsformer og tilbud, vil det være behov for bidrag fra ekstern spisskompetanse, herunder også en fulltidsressurs som driver prosessene fremover. Prosjektet vil også ha støtte i funksjonene som allerede er en del av organisasjonen, som avdeling for IKT, eiendom, samlingsutvikling, programmering, formidling, og kommersielle samarbeid.

Deichman ser på muligheten for å etablere Demo Økern i tilknytning til Bylab Oslo, hvor vi allerede er representert i styret. (se vedlegg 6) Her vil Deichman få plass i hjertet av Oslos mest ambisiøse byutviklingsprosjekt, hvor sosial bærekraft og folkehelse står i fokus. En etablering her gir prosjektet muligheten til å undersøke bibliotekets rolle som sentral aktør i en grønn- og sosialt bærekraftig byutvikling, samtidig som den pågår.

Bjerke bydel er i dag et ideelt sted for å starte opp sandkassebyggingen fordi vi allerede har erfaring med å teste Demo-konsept i bydelen. Vi har sterke forbindelser til bydelens administrasjon, samt nettverk i området.

Deichman Bjerke er et etablert bibliotek med jevne besøkstall og utlån over tid, som sannsynligvis gå over i en demonteringsfase på et tidspunkt. Det gir mulighet til å teste andre modeller for drift enn dagens tradisjonelle. Her kan testing innen selvbetjening, bærekraft, sirkulær økonomi, nabolagsdrevet virksomhet og en mer formidlingsbasert drift være mulige veier å gå. (Ref. driver D under prosjektmål)

Demo Linderud er i dag et samarbeid mellom Deichman og Bydel Bjerke, finansiert av nærmiljøatsningen på Linderud, Sletteløkka og Veitvet, med funksjoner som frivilligsentral og lavterskel bydelstjeneseter. Fokus er testing av hypoteser omkring lokalbefolkningens behov, med mål om etablering av et fast bibliotektilbud i området. Ny kommunal praksis, frivillighet, styrket sosial profil, forhøyet kompetanse på det flerkulturelle, samt barn og ungdom, vil være relevant også i fremtiden. (Ref. driver A+B under prosjektmål)

På Økern vil Demo-biblioteket gå inn i et miljø hvor nye samarbeidsformer med nye aktører vil være relevante å undersøke fra start. Selvbetjente løsninger og teknologisk nyvinning kan være første mulige skritt mot etableringen av Økern-biblioteket; en forskningsstasjon for fremtidens bibliotek med bærekraftige løsninger og ren formidlingsbasert bemanning (Ref. driver A+D+E under prosjektmål).

Kunnskapsoverføring:

For å sikre størst mulig uttak og kunnskapsoverføring i prosjektet, ønsker vi å invitere bibliotekbransje og øvrige interessenter inn i prosessene underveis. Ved prosjektavslutning vil produksjon og distribusjon av metodeverk, samt formidling som sikrer kunnskapsoverføring, arrangeres av Deichman.

Framdriftsplan

Prosjektet er	Toårig
---------------	--------

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Planleggingsfase, research og konseptutvikling: Forprosjektering, ansettelse av innovatørrolle, etablering av prosjektgruppe og styringsgruppe. Research-periode; reise, undersøkelse, og etablering av nye bibliotek- og aktørsamarbeid. Kartlegging av nødvendig og tilgjengelig kompetanse. Prosjektavtale med rollebeskrivelse vedtatt. Struktur for metodeverk vedtatt. Brukerundersøkelser gjennomføres i perioden.
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.02.2024
----------	------------

Til dato	30.06.2024
----------	------------

Beskrivelse	Gjennomføringsfase metodeverk og testing: Kartlegging av samarbeidspartnere ferdigstilt, utarbeidelse av skjellet for metodeverk vedtatt. Aktør-avtaler for medvirkning etablert. Periodisk plan for kompetansebruk internt og eksternt vedtatt, avtaler inngått. Første runde med brukerundersøkelse gjennomført og dokumentasjon bearbeidet. Oppstart etablering av fullskala testmiljø og testing i drift gjennomføres.
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.06.2024
----------	------------

Til dato	31.12.2024
----------	------------

Beskrivelse	Prosjektovervåking og kontroll: Aktiv testperiode, metodeverk utvikles, justeres. Tekniske og driftsmessige tilpassinger gjøres kontinuerlig. Operativ drift av testmiljø, med planmessig innhenting av dokumentasjon underveis. Del to brukerundersøkelser gjennomføres i perioden.
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.01.2025
Til dato	30.06.2025

Beskrivelse	Ferdigstillingsfase: Justering av testing videreføres i første halvdel av fasen. Justering og ferdigstilling av metodeverk, utarbeiding av materiell for formidling av metodeverk ferdigstilt ved slutten av fasen. Plan for overgang fra testfase til drift av vellykkede løsninger som skal videreføres er etablert planen gjennomføres mot slutten av denne fasen.
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.07.2025
Til dato	31.10.2025

Beskrivelse	Kvalitetssikring og kompetanseoverføring: Gevinstrealisering. Materiell for formidling ferdigstilt. Metodeverk justert og ferdigstilt for presentering. Plan for kunnskapsoverføring i form av fysiske formidlinger, foredrag og seminar ferdigstilt og gjennomføres. Evaluering av prosjektperiode inngår mot slutten av fasen.
-------------	---

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.11.2024
----------	------------

Til dato

31.01.2025

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om
framdrifts-/aktivitetsplan

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket 2 000 000

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse Egenfinansiering

Beløp 810 000

Inntekter totalt 1. prosjektår: 2 810 000

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse Administrasjon - Team internt i Deichman hentet inn fra støttefunksjoner som økonomi-, eiendom-, IKT- og avdeling for kommersielle samarbeid. Frigjøring av prosjektteam inngår som egenfinansiering.

Beløp 140 000

Beskrivelse Prosjektledelse/operativ bestiller/ - Fristilling av seksjonsleder Deichman Bjerke. Egenfinansiering

Beløp 400 000

Beskrivelse	Innovasjonskompetanse/servicedesign - innovasjonsledelse som driver prosessen og styrer team for intern og ekstern kompetanse.
-------------	--

Beløp	880 000
-------	---------

Beskrivelse	It-teknisk bistand - kombinasjon av internt kompetanse i organisasjonen og ekstern rådgiving.
-------------	---

Beløp	340 000
-------	---------

Beskrivelse	Research/Reise - Utgifter til kartlegging av arbeid gjort på bibliotekinnovasjon og konsepttesting i inn- og utland. Etablering av mulige samarbeid og innhenting av informasjon og inspirasjon.
-------------	--

Beløp	250 000
-------	---------

Beskrivelse	Brukerundersøkelser - innhenting av informasjon til videre brukermedvirkning. - innhenting av tjenester på brukerundersøkelser eksternt.
-------------	--

Beløp	150 000
-------	---------

Beskrivelse	Designkompetanse - kombinasjon av intern kompetanse i organisasjonen og eksterne tjenester og samarbeid for utvikling av tjeneste- og bibliotekdesign.
-------------	--

Beløp	300 000
-------	---------

Beskrivelse	Bistand anskaffelser - frigjøring av interne ressurser for anskaffelsesprosesser, egenfinansiering.
Beløp	50 000
Beskrivelse	Nødvendig teknologi og romlig tilrettelegging - etablering av testmiljø. Egenfinansiering dekker anskaffelser av hardware.
Beløp	300 000
Utgifter totalt 1. prosjektår:	2 810 000

2. prosjektår

Inntekter 2. prosjektår

Beskrivelse	Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket - år 2
Beløp	2 000 000
Beskrivelse	Egenfinansiering
Beløp	720 000
Inntekter totalt 2. prosjektår:	2 720 000

Utgifter 2. prosjektår

Beskrivelse	Administrasjon - Team internt i Deichman hentet fra støttefunksjoner som økonomi, eiendom. IKT og kommersielle samarbeid. Egenfinansiering.
Beløp	50 000

Beskrivelse	Prosjektledelse/operativ bestiller/ - Fristilling av seksjonsleder Deichman Bjerke, samt bistand prosjektledelse. Egenfinansiering
-------------	---

Beløp	200 000
-------	---------

Beskrivelse	Innovasjonskompetanse/servicedesign - innovasjonsledelse som driver prosessen og styrer team for intern og ekstern kompetanse.
-------------	--

Beløp	1 000 000
-------	-----------

Beskrivelse	Designkompetanse - grensesnitt, kombinasjon av intern kompetanse i organisasjonen og eksterne tjenester og samarbeid for utvikling av tjeneste- og bibliotekdesign.
-------------	---

Beløp	350 000
-------	---------

Beskrivelse	Programmering og tilpassing av nye løsninger, teknisk tilrettelegging, ekstern og intern kompetanse.
-------------	--

Beløp	800 000
-------	---------

Beskrivelse	Testmiljø, kartlegging og justering. Anskaffelser av interiør for testmiljø dekkes av egenfinansiering.
-------------	---

Beløp	250 000
-------	---------

Beskrivelse	Produksjonskost rapport
-------------	-------------------------

Beløp	30 000
Beskrivelse	Presentasjoner for bibliotek-Norge. Dekker seminarvirksomhet, reiseutgifter og øvrig kostnader knyttet gjennomføring.
Beløp	40 000
Utgifter totalt 2. prosjektår:	2 720 000
Totalt	0

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
Navn	Bydel Bjerke
Beskriv samarbeidet	Deichman Bibliotek og Bydel Bjerke har et pågående samarbeid rundt testing og drift av Demo Linderud. Samarbeidet videreføres etter all sannsynlighet på Linderud, samt at bydelen, sammen med Økern Sentrum, er initiativtakere til ByLab Oslo - hvor Deichman ser på en mulig etablering av lokasjon for Demo Økern. Bydel Bjerke er representert i bylabens interimstyre, samt i Kulturnettverk Bjerke. Bibliotekdrift i bydelen og Bydel Bjerke har mange krysningpunkter, og samarbeider blant annet om arbeidsplasser for unge, frivilligaktiviteter og frivilligsentral på Linderud i dag.
Navn	Bylab Oslo

Beskriv samarbeidet

ByLab Oslo er en nøytral arena for byutvikling, hvor målet er å legge til rette for bedre samarbeid om byutvikling i Hovinbyen og resten av Oslo. Deichman er sammen med Bydel Bjerke og Økern Sentrum representert i bylabens interimstyre, hvor Plan- og bygningsetaten, nærings- og boligutvikler, samt forskere innen byutvikling også er representert.

<https://www.oslo.kommune.no/slik-bygger-vi-oslo/hovinbyen/bylab-oslo/#toc-4>

Navn

Økern Sentrum

Beskriv samarbeidet

Økern Sentrum er en av initiativtakerne bak ByLab Oslo, og er et essensielt prosjekt innen den planlagte byutviklingen i Hovinbyen. Deichman vurderer samarbeid omkring lokaler i tilknytning til bylaben, som Økern Sentrum fasiliterer. Se <https://www.okernsentrum.no/> for info om prosjektet.

Navn

Kulturnettverk Bjerke

Beskriv samarbeidet

Intensjon om samarbeid omkring utvikling av kulturell infrastruktur i Bydel Bjerke, knyttet til byutviklingen av Hovinbyen i Økern/ulven-området. Med formål om finne nye måter å samarbeide på, innen kulturbygg, kulturaktivitet og kulturopplevelser. (Se intensjonsavtale som vedlegg). Kulturnettverket består foreløpig av representanter fra Bydel Bjerke, Oslo Kulturskole (Kulturetaten) og Kloden teater.

Navn

Kristiansand Bibliotek

Beskriv samarbeidet

Kristiansand bibliotek, i samarbeid med Senter for praksisnær forskning og samhandling, NORCE, arbeider med prosjektet "Sammen skaper vi fellesskap og frirom". Prosjektet dreier seg om hvordan biblioteket kan bidra til å styrke relasjoner for lokalsamfunnet og frivilligheten, og vi har løpende kontakt for å se om det finnes krysningspunkt med Sandkasse-prosjektet her.

Vedlegg

Last opp vedlegg

- [Vedlegg 1 Deichmans strategi 2021-2025 Brosjyre.pdf](#)
 - [Vedlegg 2 Deichman strategi, arbeidsdokument - 2021-2025.pdf](#)
 - [Vedlegg 3 Forankring i FNS bærekraftsmål.pdf](#)
 - [Vedlegg 4 Bibliotekplan for Oslo kommune - 2023-2026.pdf](#)
 - [Vedlegg 5 Oslostrender 2023.pdf](#)
 - [Vedlegg 6 ByLab Oslo - beskrivelse hentet fra Oslo kommunes nettside.pdf](#)
 - [Vedlegg 7 Eksempler på konsept og løsninger.pdf](#)
 - [Vedlegg 8 Intensjonsavtale Kulturnettverk Bjerke.pdf](#)
-

Sammendrag og innsending